

Når egenberedskap blir et privilegium

- slik står det til med egenberedskapen i oslobefolkningen

Når vi samarbeider lokalt, står Oslo sterkere	3
Kun 10 % har fullt beredskapslager	4
Beredskapslager i bydelene	5
Noen «somler», men mange har ikke plass	6
Fullt beredskapslager krever mer tid og bedre økonomi	7
Kun en av fem har en beredskapsvenn	8
Halvparten av oss mener det er stort behov for beredskapslager	9
Hvordan kan vi øke innbyggernes beredskap og gjøre Oslo tryggere for alle?	10
Dette mener Oslo Røde Kors	11

Når vi samarbeider lokalt, står Oslo sterkere

Når krisen rammer, er det avgjørende at de fleste av oss er en ressurs – ikke en belastning. Men hva skjer når egenberedskap blir et privilegium for dem med god råd og god plass? Oslo kommune har, sammen med sivilsamfunnet, et stort ansvar for at alle innbyggere får mulighet til å være forberedt.

En fersk undersøkelse Opinion har gjort for Oslo Røde Kors viser at halvparten av Oslos innbyggere mener det er viktig å ha beredskapslager – men bare én av ti har alt klart. De med lav inntekt og liten plass er minst forberedt. Dette gjør noen grupper mer sårbare, og det svekker vår felles beredskap.

Hvis strømmen går, nettet faller ut eller nødetatene overbelastes, ønsker myndighetene at flest mulig skal klare seg selv inntil syv dager. Hver selvhjulpen innbygger frigjør ressurser til dem som trenger hjelpen mest. Derfor må vi bygge en beredskapskultur som inkluderer alle – uavhengig av inntekt og boforhold.

Det offentlige må ta ledelsen, men nabolag og borettslag kan også spille en viktig rolle. Naboer kan gå sammen og avtale felles lagringsplasser og innkjøp. Egenberedskap må ikke bare være for dem som har overskudd eller økonomi til å planlegge. Det må gjelde alle.

Når flere står stødig i møte med en krise, gjør hele Oslo det.

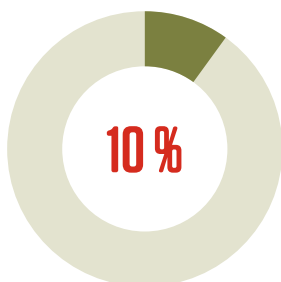
Kun 10 % har fullt beredskapslager

60 % av husstandene i Oslo har startet arbeidet med å opprette et beredskapslager. Likevel sier kun 10 % at de har fullt beredskapslager hjemme.

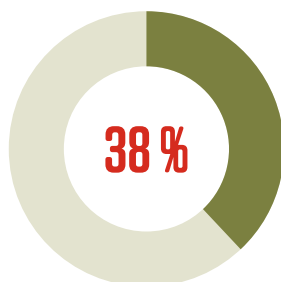
Vår undersøkelse viser at dette henger sammen med inntekt. Dobbelt så stor andel av de med høy inntekt har fullt beredskapslager, sammenlignet med de med lav inntekt.

Det henger også sammen med alder. Andelen som har noe eller alt på plass øker nemlig med alder. Fra 55 % blant de under 30 år til 72% som har noe eller alt på plass blant de over 70 år.

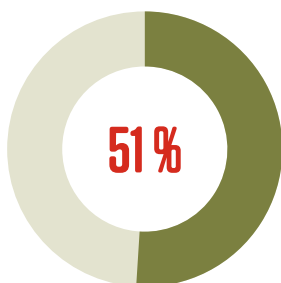
Har husholdningen din etablert et beredskapslager?

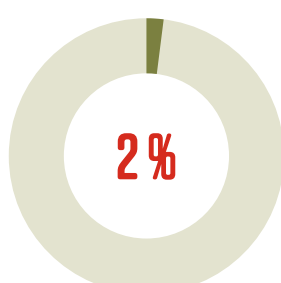
Jeg har fullt beredskapslager

Nei

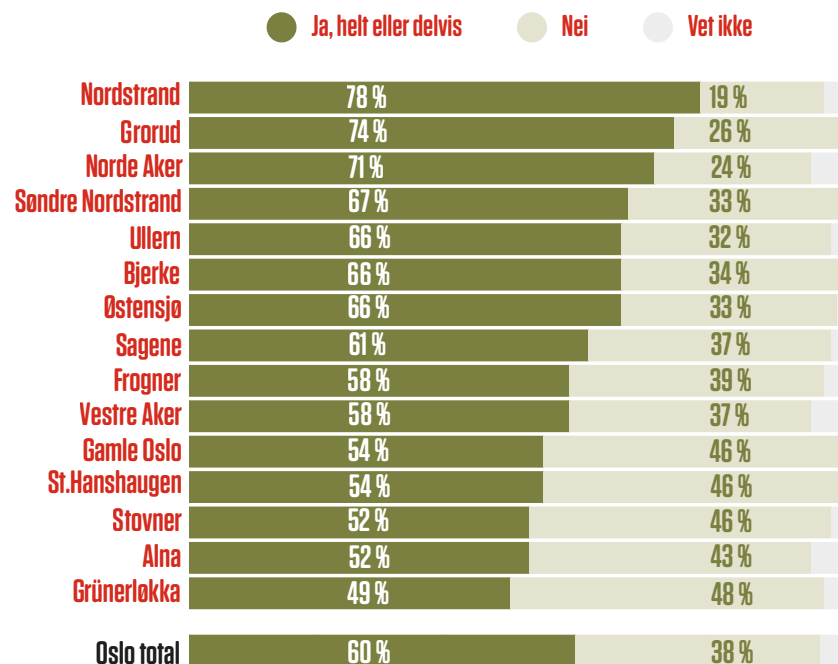
Jeg har noe, men ikke alt på plass

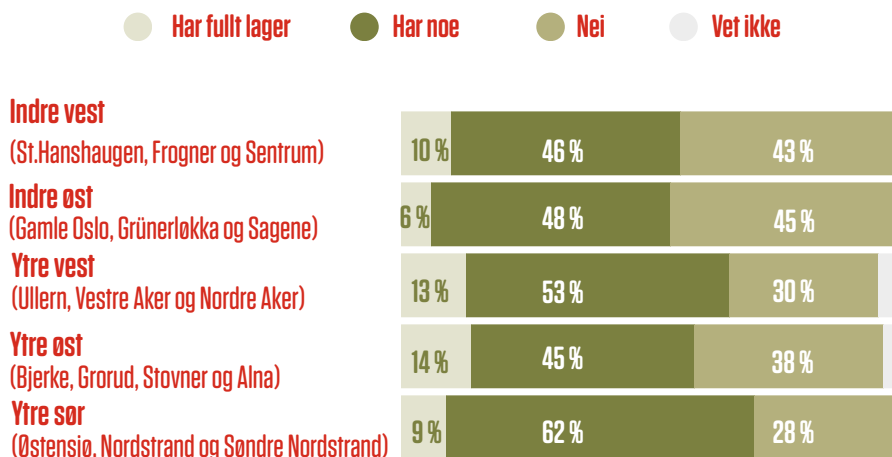
Vet ikke

Beredskapslager i bydelene

Beredskapslager per bydel

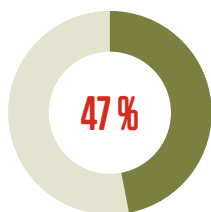
Beredskapslager per bydelsområde

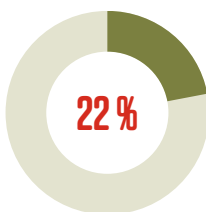
Noen «somler», men mange har ikke plass

Det er flere grunner til at mange ikke har fullt beredskapslager hjemme. Hovedgrunnen som oppgis er at de ikke har prioritert det. Men 22 % sier også at de ikke har plass til å ha fullt beredskapslager hjemme. Oslo er en by hvor mange bor i små leiligheter. 18,9 % av befolkningen bor trangt. Undersøkelsen viser også at de med lav inntekt i større grad oppgir plassmangel og økonomi som hovedgrunn til at de ikke har egenberedskapen i orden.

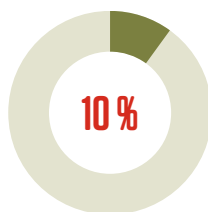
Hva er hovedgrunnen til at husstanden din ikke har fullt beredskapslager?

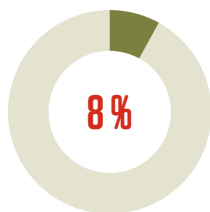
Har ikke rukket eller prioritert det ennå

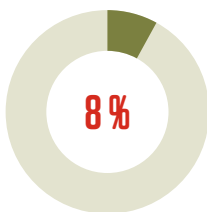
Plassmangel

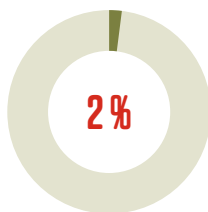
Tror ikke det er behov

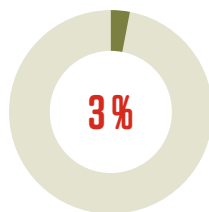
Ingen spesiell grunn

Økonomi

Jeg vet ikke hva som skal være i et beredskapslager

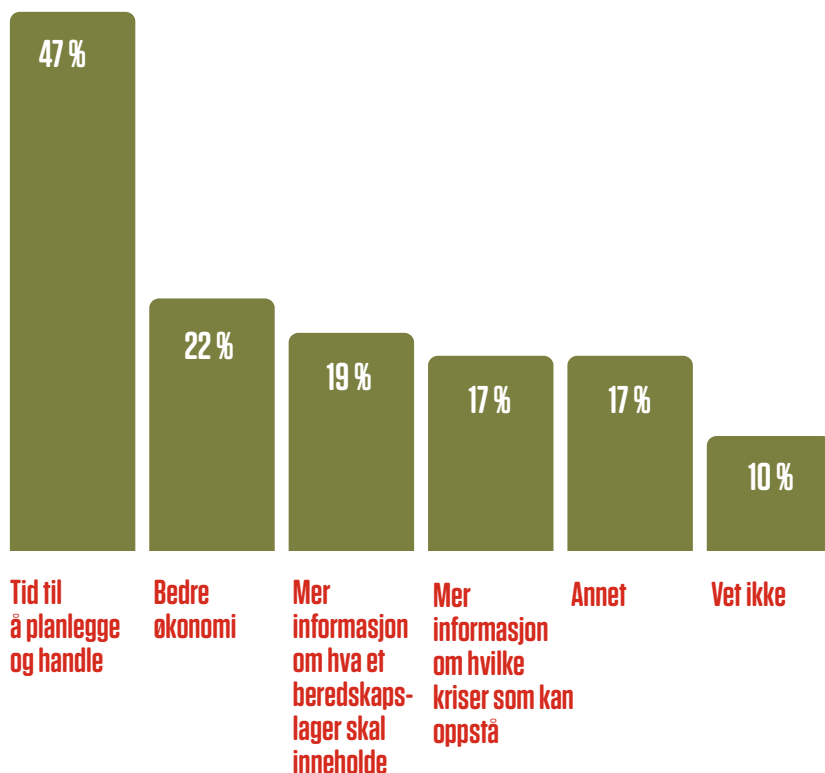

Vet ikke

Fullt beredskapslager krever mer tid og bedre økonomi

Når folk blir spurt om årsaker til at de ikke har fullt beredskapslager peker de på plassmangel, lav motivasjon og manglende opplevelse av at en reel krise kan oppstå. Det flest mener må til for å få på plass et fullt beredskapslager, er bedre tid til å planlegge og handle, men også bedre økonomi. Flere i undersøkelsen nevner ønske om økonomisk støtte, behov for informasjon og praktiske løsninger for å skaffe seg nødvendig utstyr.

Hva skal til for at du får på plass et beredskapslager?

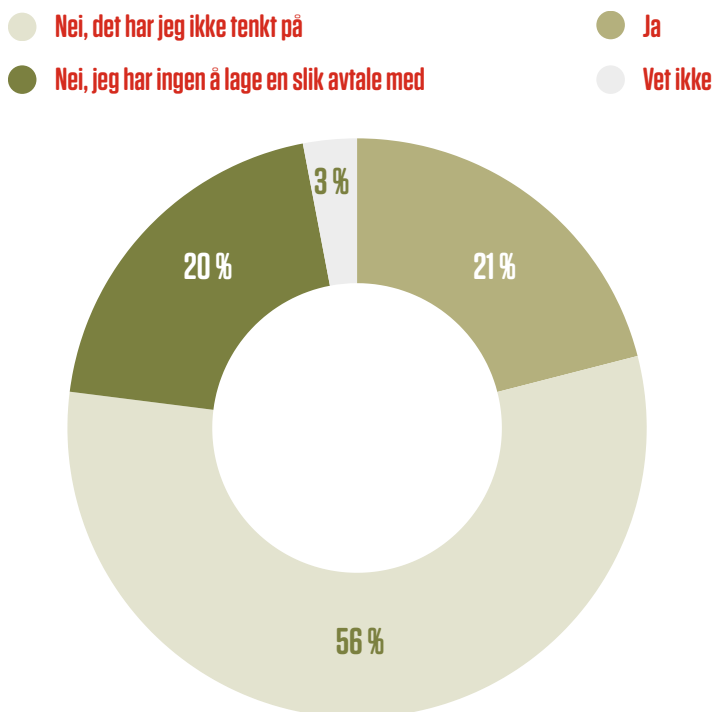

Kun en av fem har en beredskapsvenn

Egenberedskap er utstyr, men også å ha et nettverk og fellesskap. Flertallet av Oslos befolkning sier at de ikke har en beredskapsvenn. Dette kan være en avtale med en nabo, familie eller venn om å hjelpe hverandre ved en eventuell krise. Av de som ikke har dette, sier over halvparten at de ikke har tenkt på det, mens 20 % sier de ikke har noen å lage en slik avtale med.

De som har etablert et beredskapslager har i større grad også en beredskapsvenn enn de som ikke har beredskapslager.

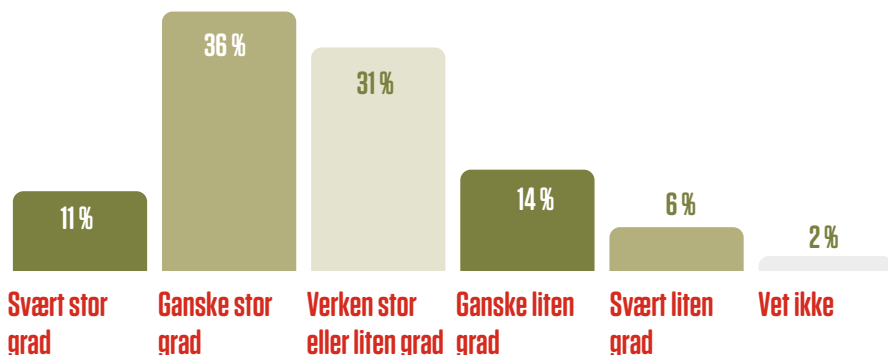
Har du /husstanden din avtale med en nabo, familie eller venn om å hjelpe hverandre (beredskapsvenn) ved en krise?

Halvparten av oss mener det er stort behov for beredskapslager

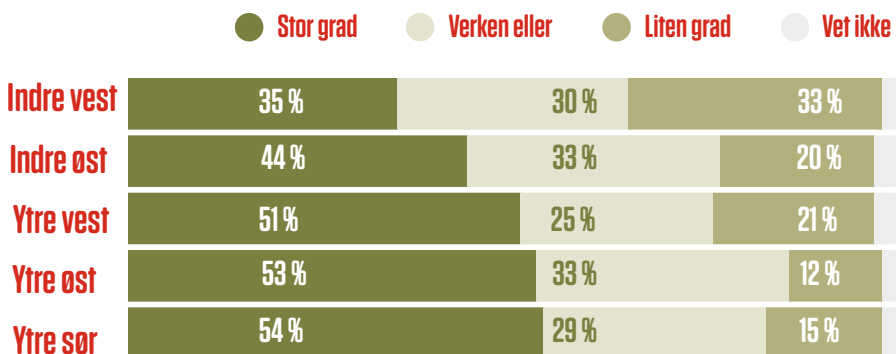
Omtrent halvparten av innbyggerne i Oslo tenker at det i stor grad er nødvendig å ha et beredskapslager for tiden. 20 % mener det i liten grad er nødvendig.

I hvilken grad tenker du at det er nødvendig å ha et beredskapslager for tiden?

Beboere i indre by tror i mindre grad at det er nødvendig enn de som bor i ytre by.

Behov for beredskapslager per bydelsområde

Hvordan kan vi øke innbyggernes beredskap og gjøre Oslo tryggere for alle?

I en befolkningstett by kan fellesløsninger ha stor effekt. Borettslag, sameier og velforeninger bør tenke nytt om beredskap.

– Vi må se på nabolag som en ressurs. Felles lagre i kjellere, boder eller fellesarealer gir rask tilgang til det man trenger hvis noe skjer, sier Astrid Solberg, daglig leder i Oslo Røde Kors.

Samkjøp av alternative varmekilder, førstehjelpspakker og lyskilder gjør beredskap rimeligere og mer plassbesparende.

Felles beredskapskultur

Beredskap handler også om mennesker. En beredskapsvennordning i borettslag eller bydel kan koble naboer som kan hjelpe hverandre:

– Det er viktig å vite hvem du kan ringe, og hvem som trenger en ekstra hånd. Det skaper trygghet før, under og etter en hendelse, sier Solberg.

Informasjonsdeling

Bydelene kan gjøre beredskap enklere å forstå gjennom korte informasjonsmøter, samarbeid

Daglig leder i Oslo Røde Kors, Astrid Solberg

med beredskapsorganisasjoner og bruk av nabolagstavler.

– Tenk lokalt, samarbeid bredt. Da bygger vi en mer motstandsdyktig hovedstad, sier Solberg.

Tilrettelagt dialog med minoritetsspråklige

For minoritetsspråklige er tillitspersoner nøkkelen.

– Frivillige, norsktrenere, brobyggere og trossamfunn. Bruk nettverkene som finnes. De kan oversette, forklare og bygge broer, sier Solberg.

Formidling bør skje som dialog.

– Ta utgangspunkt i folks bekymringer og erfaringer. Bruk gjerne kommunens ROS-analyser, men bruk scenarioer som informerer uten å trigge vonde minner, avslutter Solberg.

Dette mener Oslo Røde Kors:

- Vi kan ikke tillate at barrierer som økonomi og plassmangel står i veien for folks evne til å ivareta seg selv under en krise.
- Vi er bekymret for om det offentlige er godt nok rustet til å ta vare på sårbare grupper i befolkningen når neste krise inntreffer.
- Bydelene bør legge til rette for lokale møteplasser, dialog og digitale verktøy, som gjør det enklere for folk å forstå hva beredskap innebærer.

Oslo Røde Kors
Hausmanns gate 23
0182 Oslo

Postadresse
Oslo Røde Kors
Postboks 3, Grønland
0133 Oslo

E-post: kontakt.oslo@redcross.no

Rapport tekst/design: Oslo Røde Kors

Datainnsamlingen er gjennomført på web og bearbeidet av Opinion i et landsrepresentativt utvalg av innbyggere i Oslo kommune over 18 år. Totalt n=1006 personer har besvart undersøkelsen. Dataene er vektet på kjønn, alder og geografi i tråd med den underliggende populasjonen.